

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Φωτογραφίες της Στρατιάς της Ανατολής (1915-1919)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1991

THESSALONIQUE A TRAVERS L'OBJECTIF DE LA GRANDE GUERRE

Photos de l'Armée d'Orient (1915-1919)

BANQUE NATIONALE DE GRECE

THESSALONIQUE 1991

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΟ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

THESSALONIQUE A TRAVERS L'OBJECTIF
DE LA GRANDE GUERRE

**THESSALONIQUE A TRAVERS
L'OBJECTIF
DE LA GRANDE GUERRE**

Photos de l'Armée d'Orient (1915-1919)

BANQUE NATIONALE DE GRECE

THESSALONIQUE 1991

**Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΟ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ**

Φωτογραφίες της Στρατιάς της Ανατολής (1915-1919)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1991

PREFACE

La participation de la Banque Nationale de Grèce avec ses filiales à la 56ème Foire Internationale de Thessalonique, dans un nouveau pavillon, donne l'occasion à la Banque d'associer à un événement culturel. Il s'agit d'un événement lié à l'histoire de Thessalonique mais qui a aussi, peut on dire, un intérêt Européen.

Le Centre Culturel de la Grèce du Nord, qui fonctionne depuis à peu près trois ans dans le cadre de l'Administration Régionale de la Grèce du Nord, a planifié et préparé, spécialement pour la 56ème Foire Internationale, une exposition des photos inédites liée chronologiquement et thématiquement avec la ville de Thessalonique durant la première guerre mondiale.

Ce qui rend les photos de l'exposition intéressantes n'est pas seulement le fait qu'elles restent inédites ou qu'elles concernent l'ancienne Thessalonique; leur intérêt devient plus grand parce qu'elles sont produites par le Service Photographique de l'Armée d'Orient. Le personnel de ce Service —figures connues et concrètes marquées sur les photos— a immortalisé un grand nombre de monuments, de sites, d'événements de manifestations et de scènes de la vie quotidienne de la population locale et de l'armée des Alliés à Thessalonique des années 1915-1919. Ce travail est fait sans aucun effort d'embellissement rapprochant l'œil sensible du photographe professionnel à l'oeillade rigoureuse du soldat.

Les 105 photos présentées dans l'exposition en titre "Thessalonique à travers l'objectif de la Grande Guerre —des photos de l'armée d'Orient", ont été sélectionnées, en collaboration de Mr V. A. Mavrommatis, parmi sa grande collection privée. Une partie de ces photos est présentée dans ce catalogue.

Cette exposition constitue la suite d'une autre, qui a été présentée à la 55ème Foire Internationale de Thessalonique, en titre "promenade photographique dans la ville — Thessalonique au début du siècle" et qui concernait la période 1900-1913.

Mais cette exposition est certainement plus riche en thème et plus évoluée du point de vue esthétique.

Les membres du groupe qui a préparé l'exposition ont exprimé le désir de dédier leurs durs et dévoués efforts à la mémoire de jeunes soldats Européens qui ont donné leur vie à la libération de Macédoine, à côté de leurs compagnons Grecs et qui reposent aux cimetières des Alliés dans la banlieue de Thessalonique.

Ce désir, accepté avec plaisir, exprime même le sens de l'exposition.

PHILIPPE PAPADOPOULOS

Directeur de l'Administration Régionale de la Grèce du Nord
Banque Nationale de Grèce S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συμμετοχή της Εθνικής Τραπέζης με το νέο περίπτερό της στην 56η ΔΕΘ, μαζί με τις συγγενείς της εταιρείες, παρέχει μία ευκαιρία στον πολιτιστικό τομέα: να συνδυασθεί η συμμετοχή της ΕΤΕ με ένα πολιτιστικό γεγονός. Ένα γεγονός που συνδέεται με την ιστορία της Θεσσαλονίκης αλλά έχει και ευρύτερο, ίσως πρέπει να πούμε ευρωπαϊκό, ενδιαφέρον.

Το Πολιτιστικό Κέντρο Βορ. Ελλάδος, φορέας που λειτουργεί από τριετίας περίπου στα πλαίσια της Περιφερειακής Διοικήσεως Βορ. Ελλάδος της Εθνικής Τραπέζης, σχεδίασε και ετοίμασε, ειδικά για την 56η ΔΕΘ, μία έκθεση ανέκδοτου φωτογραφικού υλικού, το οποίο συνδέεται χρονολογικά και θεματικά με τη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου, του αποκληθέντος Μεγάλου, πολέμου.

Εκείνο που κάνει τις φωτογραφίες της έκθεσης ενδιαφέρουσες δεν είναι μόνον ότι παραμένουν ως τώρα αδημοσίευτες ή ότι απλώς αφορούν την παλιά Θεσσαλονίκη. Η σημασία τους επεκτείνεται και στο γεγονός ότι αποτελούν προϊόν εργασίας της Φωτογραφικής Υπηρεσίας της Στρατιάς της Ανατολής. Το προσωπικό της τελευταίας —μορφές γνωστές και συγκεκριμένες που παρουσιάζονται στην έκθεση— αποθανάτισε πλήθος μνημείων, τοποθεσιών, γεγονότων, εκδηλώσεων και σκηνών της καθημερινής ζωής του εγχώριου πληθυσμού και των φιλοξενουμένων στρατευμάτων, στη Θεσσαλονίκη της περιόδου 1915-1919 χωρίς διάθεση εξωραϊσμού, με το ευαίσθητο μάτι του επαγγελματία φωτογράφου πλάι στο σκληρό μάτι του στρατιώτη.

Σε συνεργασία με το συλλέκτη κ. Β. Α. Μαυρομμάτη επιλέχθηκαν από την μεγάλη ιδιωτική συλλογή του 105 φωτογραφίες, που παρουσιάζονται στην έκθεση με τίτλο: «Η Θεσσαλονίκη μέσα από το φακό του Μεγάλου Πολέμου: φωτογραφίες της Στρατιάς της Ανατολής 1915-1919». Ένα μέρος αυτών των φωτογραφιών περιλαμβάνεται στο παρόν λεύκωμα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση «Η Θεσσαλονίκη μέσα από το φακό του Μεγάλου Πολέμου» αποτελεί, από χρονολογική άποψη, συνέχεια της έκθεσης «Φωτογραφικός περίπατος στην πόλη - Η Θεσσαλονίκη στις αρχές του αιώνα», η οποία παρουσιάστηκε στην 55η ΔΕΘ και αφορούσε το χρονικό διάστημα 1900-1913. Η παρούσα όμως έκθεση είναι ασφαλώς πλουσιότερη, με ευρύτερες θεματικές διαστάσεις και πιο απαιτητική από αισθητική άποψη.

Τα μέλη της ομάδας που ετοίμασε την έκθεση εκδήλωσαν την επιθυμία να αφιερώσουν τις προσπάθειές τους στη μνήμη των νεαρών, ίσως συνομηλίκων τους, Ευρωπαίων στρατιωτών που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία της Μακεδονίας, δίπλα στους Έλληνες συνανδέλφους τους και αναπαύονται στα συμμαχικά νεκροταφεία των προστίων της Θεσσαλονίκης. Τούτη η επιθυμία, που έγινε ευχαρίστως δεκτή, εκφράζει ίσως και το νόημα αυτής της έκθεσης.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής της Περιφερειακής Διοικήσεως Βορ. Ελλάδος
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

TABLEAU CHRONOLOGIQUE

1912

Octobre : Libération de Thessalonique par l'armée grecque.

1913

Mars : Assassinat du roi Georges I à Thessalonique.

Avril : Recensement de la population de Thessalonique - Habitants 157.889.

Mai : Fondation de la succursale de la Banque Nationale de Grèce à Thessalonique.
Traité de Londres.

Juin : Début de la Seconde Guerre Balkanique.

Août : Traité de Bucarest.

Novembre : Signature de la convention d'Athènes.

1914

: Les premiers groupes des réfugiés arrivent à Thessalonique.

Mai : Constitution officielle de la Croix Rouge à Thessalonique.

Juillet : Début de la Grande Guerre.

1915

Septembre : Débarquement des Alliés à Thessalonique.

Octobre : Renversement de Venizélos.

Decembre : Abstention du parti libéral aux élections.

1916

Mai : Entrée des troupes bulgares dans Macédoine Occidentale.

Septembre : Formation du Gouvernement Provisoire (révolutionnaire) de Thessalonique par le "Triumvirat" (Venizélos, Dangulis, Kountouriotis).

1917

Juin : Retour de Venizélos à Athènes. Il devient premier ministre.

Août : Le grand incendie - 14.200 familles restent sans abri.
Création des bivouacs, provisoires et stables, requisition des logements, organisation des gamelles.

1918

Septembre : Armistice de Bulgarie.

Automne : Manque des aliments et du charbon. Distribution de pain.
Grande épidémie de grippe.

1919

Mars : Planification du nouveau réseau routier de Thessalonique selon de plan d'Hébrard.

Mai : Débarquement de l'armée grecque à Smyrne.

Novembre : Traité de Neuilly.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

1912

Οκτώβριος : Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης από τον ελληνικό στρατό.

1913

Μάρτιος : Δολοφονία του Γεωργίου Α' στη Θεσσαλονίκη.

Απρίλιος : Απογραφή πληθυσμού. Κάτοικοι Θεσσαλονίκης 157.889.

Μάιος : Ίδρυση υποκαταστήματος της Εθνικής Τράπεζας στη Θεσσαλονίκη.

Υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου.

Ιούνιος : Έναρξη Β' Βαλκανικού Πολέμου.

Αύγουστος : Υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου.

Νοέμβριος : Υπογραφή της συμβάσεως των Αθηνών.

1914

Τα πρώτα προσφυγικά ρεύματα φτάνουν στη Θεσσαλονίκη.

Μάιος : Επίσημη σύσταση του Τμήματος Θεσσαλονίκης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Ιούλιος : Έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

1915

Σεπτέμβριος : Απόβαση των συμμαχικών δυνάμεων στη Θεσσαλονίκη.

Οκτώβριος : Ανατροπή Βενιζέλου.

Δεκέμβριος : Αποχή του κόμματος των Φιλελευθέρων από τις κοινοβουλευτικές εκλογές.

1916

Μάιος : Είσοδος βουλγαρικών στρατευμάτων στη Δυτική Μακεδονία.

Σεπτέμβριος : Σχηματισμός της (επαναστατικής) Προσωρινής Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης των Βενιζέλου, Δαγκλή και Κουντουριώτη.

1917

Ιούνιος : Επιστροφή του Βενιζέλου στην Αθήνα ως Πρωθυπουργού.

Αύγουστος : Η μεγάλη πυρκαγιά. Άστεγες 14.200 οικογένειες. Δημιουργία προσωρινών και μόνιμων καταυλισμών, διενέργεια επιτάξεων κατοικιών και διοργάνωση συσσιτίων.

1918

Σεπτέμβριος : Ανακωχή της Βουλγαρίας.

Φθινόπωρο : Έλλειψη τροφίμων και κάρβουνου. Διανομές με δελτίο. Μεγάλη επιδημία γρίπης.

1919

Μάρτιος : Ισοπέδωση των ερειπίων και χάραξη των νέων δρόμων της Θεσσαλονίκης σύμφωνα με το σχέδιο Εμπράρ.

Μάιος : Απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη.

Νοέμβριος : Συνθήκη του Νεϊγύ.

3

Η έκθεση «Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ» σχηματίστηκε από υλικό της συλλογής του Βασίλη Μαυρομμάτη και ετοιμάστηκε από το Πολιτιστικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος της Εθνικής Τράπεζας.

ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

— Από 7 ως 15 Σεπτεμβρίου 1991, στην 56η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης στο Περίπτερο των συγγενών Οργανισμών:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ Α.Ε.
ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.
ΕΘΝΙΚΗ LEASING LYONNAIS Α.Ε.
ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ Α.Ε.
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

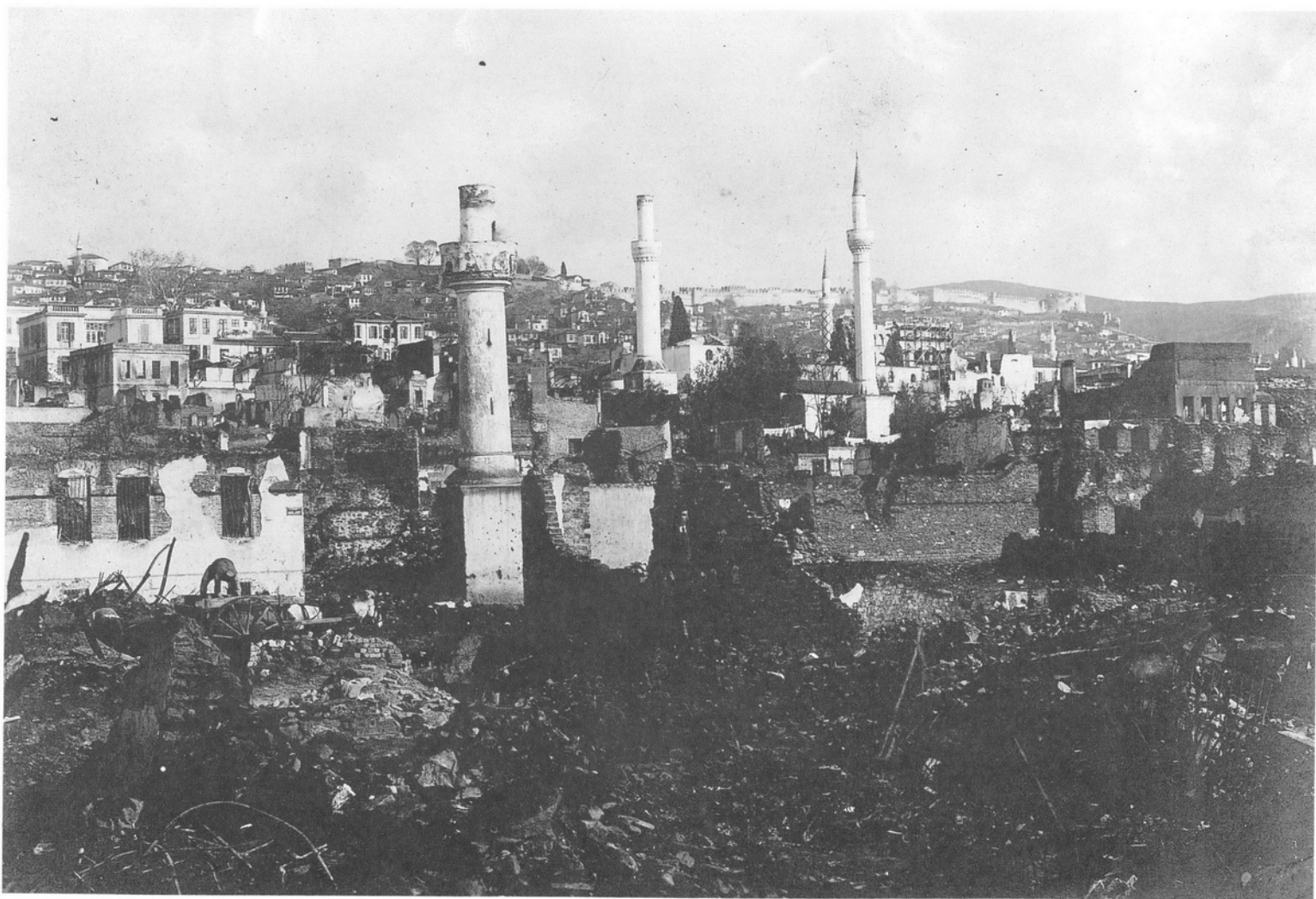
οι οποίοι χρηματοδότησαν και την έκθεση.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

— Από 20 Σεπτεμβρίου ως 10 Οκτωβρίου 1991, στο κτίριο του Πολιτιστικού Κέντρου Βορείου Ελλάδος της Εθνικής Τράπεζας, Βασ. Όλγας 108, Θεσσαλονίκη.

Μια άποψη των καμένων συνοικιών γύρω από τον Άγιο Δημήτριο
(30 Αυγούστου 1917).

Une vue partielle des quartiers incendiés autour l'église de Saint
Démètre (30 Août 1917).

Εβραίος έμπορος υφασμάτων καθισμένος μπροστά στο μαγαζί του.

Marchand juif des étoffes assis devant sa boutique.

Χαρακτηριστικός τύπος ζητιάνου με φλογέρα (χ.χ.).

Type de mendiant musicien (s.d.).

Γραφείο-κατάστημα εβραίου αργυραμοιβού της πόλης (χ.χ.).

Boutique-bureau d'un changeur juif de la ville (s.d.).

Πλήθος κόσμου περιμένει τη διανομή ψωμιού στη διασταύρωση των οδών Μ. Αλεξάνδρου και Εγνατίας (1 Νοεμβρίου 1915).

La foule attendant la distribution de pain au coin des rues Egnatia et Alexandre le Grand.

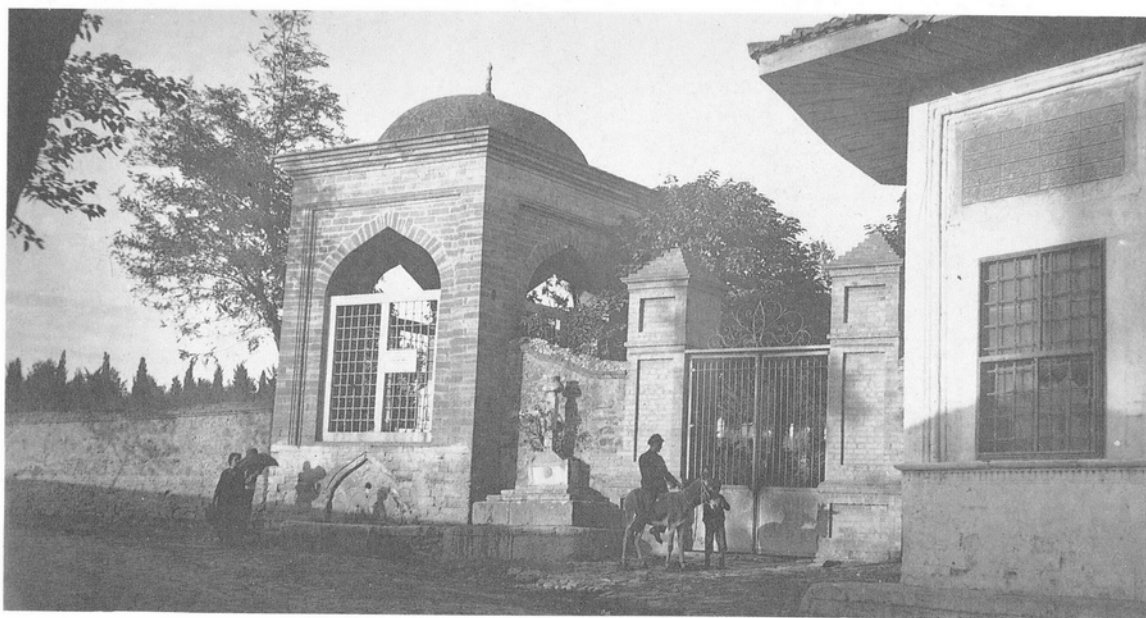

Δύο εβραίοι έμποροι συζητούν στην είσοδο του μικρού καταστήματός τους. Δεξιά και αριστερά διακρίνονται τα βαριά σιδερένια «κεπέγκια» με την τεράστια κλειδαριά τους (ca. 1917).

Deux marchands juifs discutent à l'entrée de leur petite boutique. A droite et à gauche on voit les lourdes fermetures en fer avec leur énorme serrure (ca. 1917).

Η κύρια είσοδος της αυλής του Μεβλαχανέ με το μουσουλμανικό μαυσωλείο στα αριστερά της εισόδου (χ.χ.).

L'entrée principale de la cour du Tekké de Mevlevi Hâné avec son mausolée à gauche (s.d.).

Ανεβαίνοντας προς την Πάνω Πόλη... (Μάρτιος 1917).

En montant vers la Ville Haute... (Mars 1917).

Ο σείχης του Τεκέ του Μεβλαχανέ (χ.χ.).

Le shéik du Tekké de Mevlevi Hâné (s.d.).

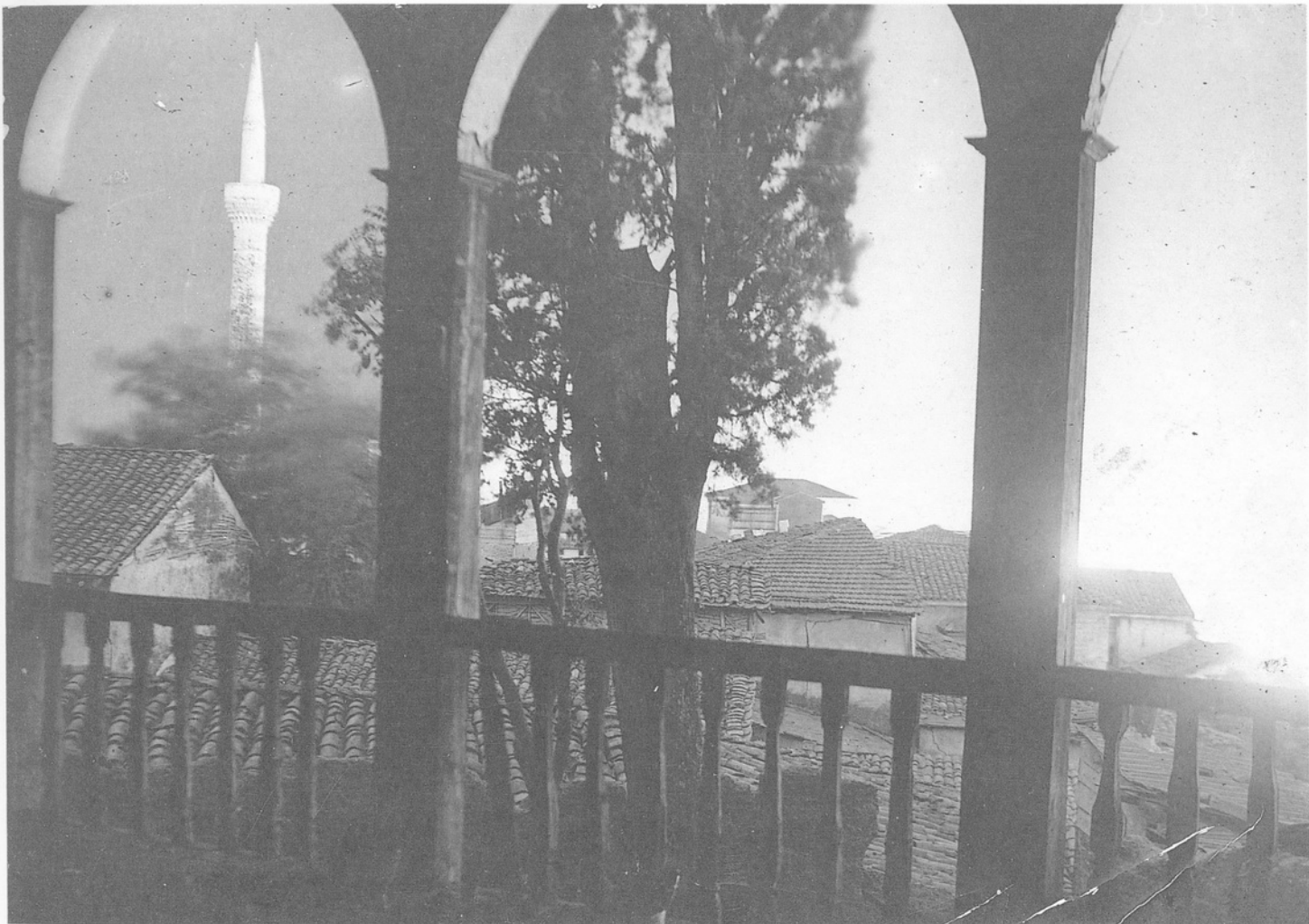

Πυροπαθείς πρόσφυγες στο μισοκαμένο τέμενος του Kazaz Hacı Mustafa στη συνοικία «Χορόρ Σου» της Πάνω Πόλης (10 Μαρτίου 1918).

Sinistrés de l'incendie du 5/18 Août 1917 dans le mescid Kazaz Hacı Mustafa, mi-brûlé au quartier Horhor Su de la Ville Haute (10 Mars 1918).

Στιγμιότυπο από τη νύχτα της πυρκαγιάς της 5/18ης Αυγούστου 1917 μπροστά στο τέμενος του Kazaz Hacı Mustafa (19 Αυγούστου 1917).

Un instantané de la nuit de l'incendie du 5/18 Août 1917 devant le mescid Kazaz Hacı Mustafa (19 Août 1917).

Καθημερινή κίνηση μπροστά στην αποβάθρα με τα χαρακτηριστικά
κιόσκια και την προκυμαία τον Ιανουάριο του 1916.

Mouvement quotidien devant la débarcadère avec les kiosques
caractéristiques et les quais au début de l'année 1916.

Συγκεντρωμένο πλήθος στην οδό Κουντουριώτου περιμένει την άφιξη των πρώτων ρώσων στρατιωτών για την ενίσχυση του μακεδονικού μετώπου (30 Ιουλίου 1916).

La foule massée dans la rue Kountouriotou attend l'arrivée des premières troupes russes pour le renforcement du Front Macédonien (30 Juillet 1916).

Εκφόρτωση προμηθειών στην προκυμαία για τον ελληνικό στρατό
(25 Μαΐου 1916).

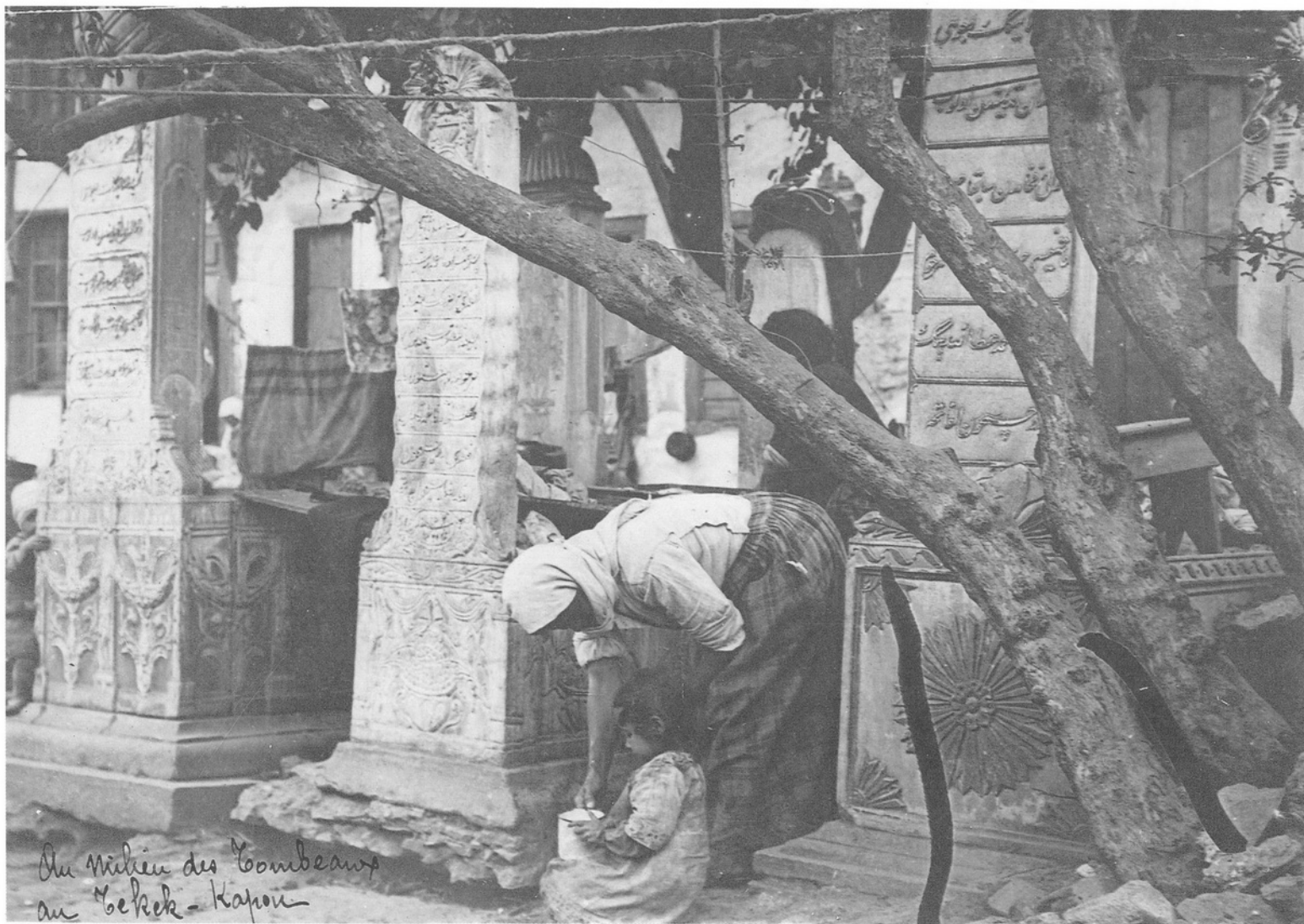
Déchargement des provisions sur les quais pour l'armée grecque (25
Mai 1916).

Ενίσχυση της προκυμαίας και τοποθέτηση της σιδηροδρομικής γραμμής από το λιμάνι στη Μίκρα, συνολικού μήκους 13,5 χλμ. (Φεβρουάριος 1917).

Le renforcement des quais et l'installation de la ligne du chemin de fer Salonique-Mikra, à une distance totale de 13,5 km (Février 1917).

Τάφοι δερβίσηδων στην αυλή του Τεκέ της Πύλης επί της οδού
Μελενίκου λίγο πιο πάνω από την Εγνατία (χ.χ.).

Tombeaux des dervishes dans la cour du Kapi Tekkesi à la rue
Mélénikou, un peu plus haut de la rue Egnatia (s.d.).

*Dans la cour de
Tekke Kapiou*

Πρόσφυγες της μακεδονικής ενδοχώρας στην αυλή του εγκατα-
λειμμένου Τεκέ της Πύλης στην οδό Μελενίκου (χ.χ.).

Réfugiés macédoniens à la cour du Kapi Tekkesi abandonné (s.d.).

Ύποψη του «Bey Hamami» (Λουτρά «Παράδεισος») από την Εγνατία στο ύψος της σημερινής οδού Αριστοτέλους.

Κτίστηκε στα 1444 από το σουλτάνο Μουράτ Β΄ και λειτουργούσε μέχρι το 1968. Διακρίνεται το πρόσθετο πρόπυλο μετά την πυρκαγιά του 1890, μπροστά από την κύρια είσοδο των ανδρών (ca. 1917).

Vue du Bey Hamami (bains turcs "Paradissos") à la rue Egnatia, à la hauteur de la rue actuelle Aristotélous.

Ce grand hamam a été construit en 1444 par le sultan Murat II et fonctionnait régulièrement jusqu'en 1968. On aperçoit le portique, ajouté après l'incendie de 1890, devant l'entrée principale des lieux destinés à l'usage des hommes (ca. 1917).

Εσωτερικό του φρουρίου του «Τοπ Χανέ» με διάφορα συγκεντρωμένα πολεμοφόδια, αμέσως μετά την αποβίβαση της 156ης γαλλικής Μεραρχίας του στρατηγού Bailloux (Οκτώβριος 1915).

Intérieur de la forteresse de Top-Hâné avec le rassemblement des munitions, juste après le débarquement de la 156e division de l'Armée Française en Orient du général Bailloux (Octobre 1915).

Το γνωστό «Κουλέ Καφέ» στην Πάνω Πόλη (χ.χ.).

Le fameux Koulé Kafé à la Ville Haute (s.d.).

Η ανατολική όψη του ναού της Αγίας Σοφίας στα 1910, μετά την αναστήλωσή της. Είναι άγνωστο πώς βρέθηκε η φωτογραφία αυτή στο φωτογραφικό αρχείο της Στρατιάς της Ανατολής, φέροντας μάλιστα και αντίστοιχη σφραγίδα λογοκρισίας!!!

La façade est de l'église de Sainte Sophie en 1910, après sa restauration. Cette photo, qui appartenait au fond du Service Photographique de l'Armée d'Orient étant tirée en 1910, porte le cachet de la Censure Militaire!!!

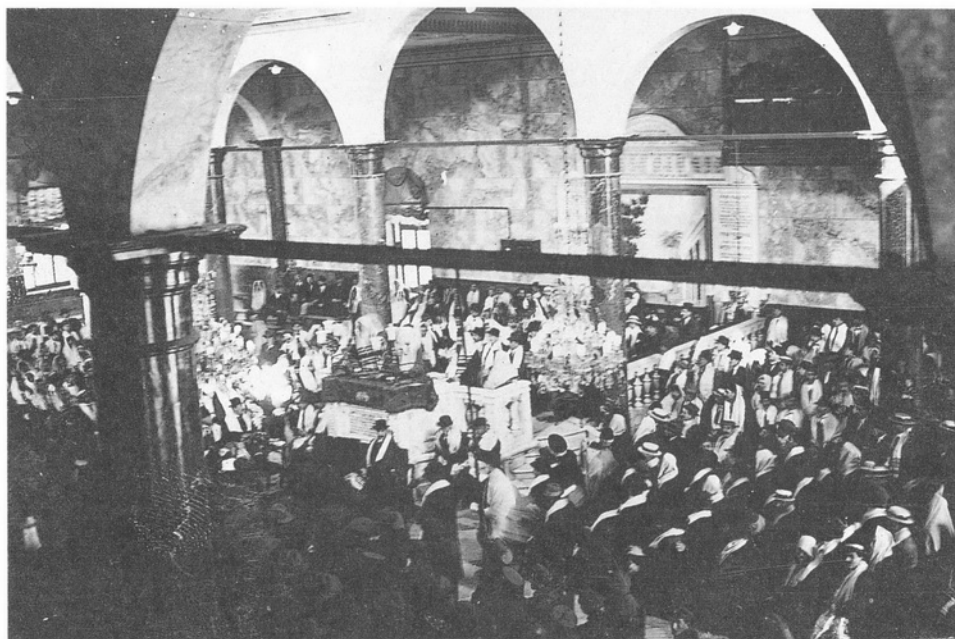
Πύργος του Τριγωνίου και τμήμα των τειχών.

La Tour du Trigonion et une partie des remparts.

Η είσοδος της συναγωγής Ταλμούδ
Τορά κατά τη γιορτή του ισραηλι-
τικού Πάσχα (16 Απριλίου 1916).

L'entrée principale de la synagogue
Talmoud Tora pendant la Pâque
israélite (16 Avril 1916).

Το εσωτερικό της συναγωγής Ταλ-
μούδ Τορά (χ.χ.).

L'intérieur de la synagogue Talmoud
Tora (s.d.).

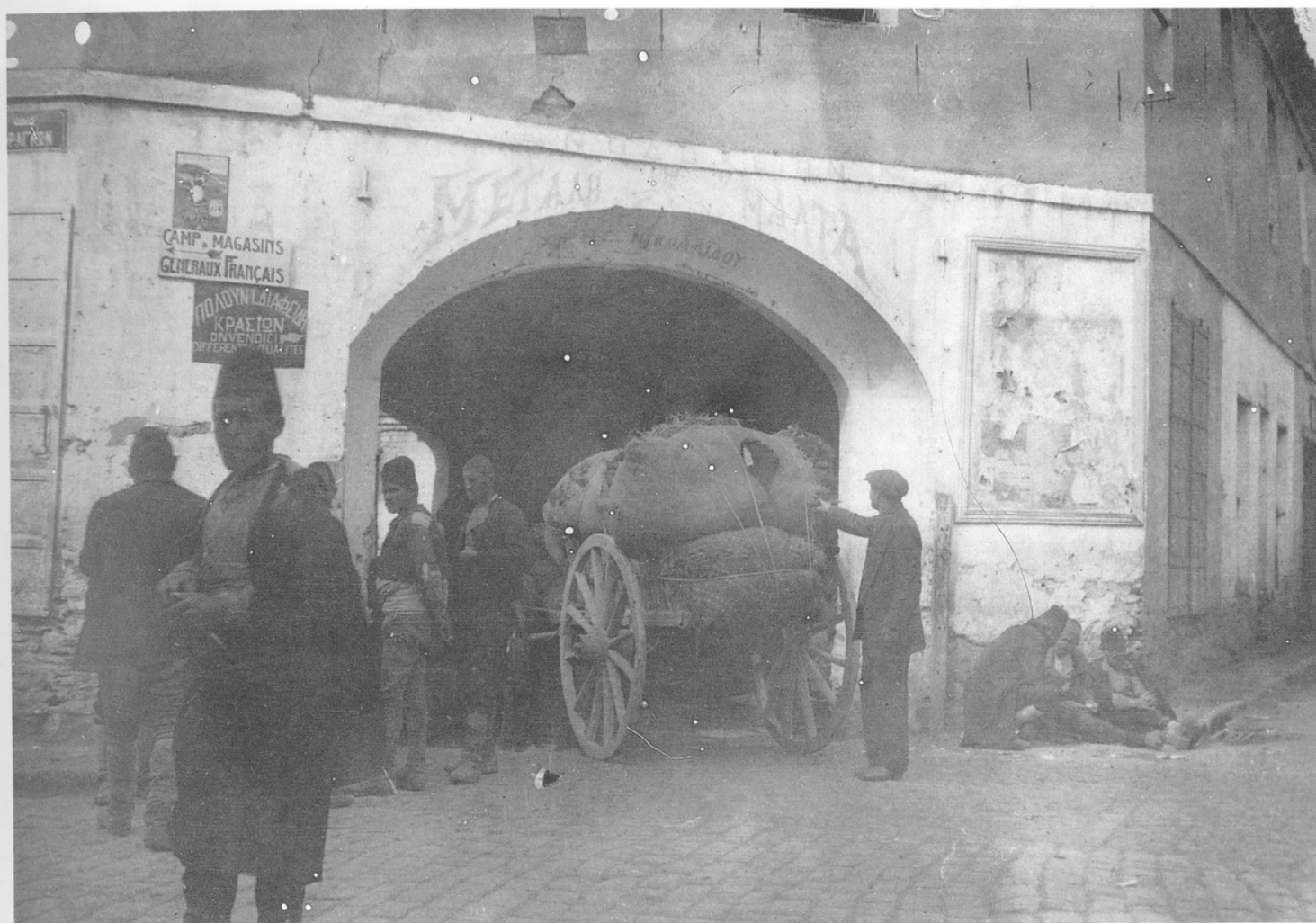
Η αυλή του ναού των Αγίων Αποστόλων με τη χαρακτηριστική κινστέρνα (1916).

La cour de l'église de Saints Apôtres avec la fontaine caractéristique (1916).

Τμήμα της οδού Αγ. Σοφίας μπροστά από το ναό της Αχειροποιήτου
(Μάρτιος 1916).

La rue Sainte Sophie devant l'église de la Sainte Vierge, dite
"Achéripiitos" (Mars 1916).

Η είσοδος του χανιού «Η Μεγάλη Μάλτα» στη γωνία των οδών Φράγκων και Ναυμαχίας Λήμνου (παλαιά ονομασία).

L'entrée du Khan (auberge) "La Grande Malte" au coin des rues Franque et Combat Naval de Lemnos.

Οι συντεχνίες με τα λάβαρα τους διαδηλώνουν στην οδό Εγνατία την υποστήριξή τους στην Προσωρινή Κυβέρνηση Θεσσαλονίκης (Χ.Χ.).

Les corporations avec leurs bannières manifestent dans la rue Egnatia leur soutien au Gouvernement Provisoire de Salonique.

Έξοδος της Τριανδρίας των Βενιζέλου, Δαγκλή και Κουντουριώτη από το ναό της Αγίας Σοφίας μετά την επιμνημόσυνη δέηση για τα θύματα του πλοίου «Αγγελική» που torpillίστηκε από γερμανικό υποβρύχιο (5 Νοεμβρίου 1916).

Le "triumvirat" de Venizélos, Dangulis et Kountouriotis sort de l'église de Sainte Sophie après la messe commémorative pour les victimes du vaisseau "Angéliki", torpillé par un sous - marin allemand (5 Novembre 1916).

Στιγμιότυπο από την πυρκαγιά της 5/18ης Αυγούστου 1917 στη γωνία των οδών Βενιζέλου και Φράγκων, σύμφωνα με τη σημείωση του φωτογράφου.

Un instantané de l'incendie du 5/18 Août 1917 à l'angle des rues Venizélou et Franque, d'après la notice du photographe.

Καταυλισμός πυροπαθών μουσουλ-
μάνων στην Πάνω Πόλη (Ιανουά-
ριος 1919).

Camp des sinistrés musulmans de
l'incendie du 5/18 Août 1917 dans la
Ville Haute (Janvier 1919).

Γεύμα της Ομάδας Σχεδιασμού του Νέου Σχεδίου της πόλεως μετά την πυρκαγιά της 5/18ης Αυγούστου 1917. Καθισμένοι από τα δεξιά προς τα αριστερά: Κ. Κιτσίκης, λοχαγός J. Pleyber, E. Hébrard, Th. Mawson, Κ. Αγγελάκης, E. Mawson, J. Mawson, λοχαγός Jenkins και ο Αριστοτέλης Ζάχος (Μάρτιος 1918).

Déjeuner de la Commission Internationale du Plan de Salonique, constituée après l'incendie du 5/18 Août 1917 pour la reconstruction de la ville. On aperçoit assis de droite à gauche: K. Kitsikis, cap. J. Pleyber, E. Hébrard, Th. Mawson, K. Anguélakis, E. Mawson, J. Mawson, cap. Jenkins et l'architecte salonicien Aristotle Zachos (Mars 1918).

Στιγμιότυπο της πυρκαγιάς πίσω από το Διοικητήριο και το Saatli τζαμί (19 Αυγούστου 1917).

Un instantané de l'incendie du 5/18 Août 1917 derrière le Palais du gouverneur et le Saatli djami (19 Août 1917).

Διανομή φαγητού σε πυροπαθείς του καταυλισμού της Ενώσεως Γαλλίδων Κυριών, που βρισκόταν στον περίβολο του γυμναστικού συλλόγου «Ηρακλής», στη λεωφόρο Εθνικής Αμύνης, απέναντι από το νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού (14 Ιανουαρίου 1918).

Distribution de pain aux sinistrés de l'incendie du 5/18 Août 1917. Ce bivouac des réfugiés, organisé par l'Union des Dames Françaises se trouvait dans la cour de l'association sportive "Hercule" au boulevard de la Défense Nationale, en face de l'hôpital de la Croix Rouge Grecque (14 Janvier 1918).

Σχολικό μάθημα «υπό σκηνάς» στον καταυλισμό πυροπαθών της
Ενώσεως Γαλλίδων Κυριών τον Ιανουάριο του 1918.

Une classe écolière "sous les tentes" au bivouac des sinistrés de
l'incendie du 5/18 Août 1917, organisé par l'Union des Dames
Françaises (Janvier 1918).

Το αεροδρόμιο της οδού Σοφούλη.

Le Grand Parc Aéronautique à la rue Sofouli.

Δύο χαρακτηριστικοί τύποι άγγλου και γάλλου στρατιωτικού αστυνομικού με φόντο το εστιατόριο του Μ. Λούση «Ο Μέγας Βενιζέλος» στην οδό Εθνικής Αμύνης. Αργότερα ο γιος του, Γ. Λούσης, άλλαξε το όνομα σε «Νάουσα»... (Μάιος 1918).

Deux types caractéristiques de la police militaire française et anglaise devant le restaurant de M. Loussi "Le Grand Venizélos" à l'avenue de la Défense Nationale. Plus tard, avec le changement politique, son fils G. Loussi a changé le nom du magasin à "Naoussa"... (Mai 1918).

Ο αστυνομικός σταθμός της αγοράς στο «Ουν-Καπάν» (15 Απριλίου 1916).

Le poste de la gendarmerie dans le marché d'Oun-Kapan (15 Avril 1916).

Φωτογράφοι της Στρατιάς της Ανατολής στον κήπο του κτιρίου των εργαστηρίων της Φωτογραφικής Υπηρεσίας, στη λεωφόρο Β. Όλγας (Ιούλιος 1916).

Opérateurs photographes de l'Armée d'Orient dans le jardin du bâtiment des laboratoires du Service Photographique, situé à l'avenue de la Reine Olga (Juillet 1916).

Ιατρικός αντιφροδισιακός σταθμός στην κακόφημη συνοικία του Βαρδαρίου (Μάιος 1918).

Poste médical anti-vénérien dans le quartier de Vardar avec les maisons "clos" (Mai 1918).

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
«Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΟ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ»
ΜΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΟΤΙΤΛΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝ. ΑΛΤΙΝΤΖΗ
ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ 1991
ΣΕ ΧΑΡΤΙ VELVET 140 ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ
ΑΠΟ ΤΟΝ Γ. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εξώφυλλο:

Αναγνωριστικό υδροπλάνο στην περιοχή του Μικρού Καραμπουρνού
Hydravion de reconnaissance à la plage du Petit Karabournou.

Οπισθόφυλλο:

Αεροφωτογραφία της Ακρόπολης και του Επταπυργίου
Vue aérienne de l'Acropole et de Yédi Koulé

Αν θέλετε να επικοινωνήσετε με τον συγγραφέα και συλλέκτη
σχετικά με το μοναδικό αρχείο του
από χιλιάδες σπάνιες φωτογραφίες και καρτποστάλ του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου,
παρακαλώ χρησιμοποιήστε την παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση

Si vous souhaitez contacter l'auteur et collectionneur
concernant son archive recueil-unique
de milliers de photos rares et cartes postales anciennes de la Première Guerre mondiale,
veuillez utiliser l'adresse e-mail suivante

If you want to contact the author and collector
concerning his unique huge archive
of thousands of rare photographs and old postcards of WWI,
please use the following e-mail address

vmavro@gmail.com

THESSALONIQUE A TRAVERS L'OBJECTIF DE LA GRANDE GUERRE

Photos de l'Armée d'Orient (1915-1919)

BANQUE NATIONALE DE GRECE

THESSALONIQUE 1991